

Mesto Univerze v Ljubljani v srednji Evropi

Na šanghajski lestvici svetovnih univerz je Univerza v Ljubljani (UL) glede na uspešnost uvrščena v skupino od 501. do 600. mesta. Nekatere vodilne univerze v srednji Evropi ter na Balkanu, v bivših socialističnih državah, imajo na tej isti lestvici opazno višja mesta. Karlova univerza v Pragi je tako razvrščena v skupino od 201. do 300. mesta, Univerza v Varšavi v skupino od 301. do 400. mesta, Jagelonska univerza v Krakovu pa od 401. do 500. mesta. Tudi univerzi v Beogradu in Zagrebu sta uvrščeni višje od ljubljanske – v skupino od 401. do 500. mesta, kar pomeni, da slabša uvrstitev UL ni samo posledica financiranja, pač pa tičijo vzroki tudi drugje, saj UL izgublja mesta že zadnja štiri leta. Strmina padanja pa narašča, zato je pričakovati, da še ni dosegla najnižje uvrstitve.

Je pa po drugi strani UL na nekaterih področjih zelo visoko uvrščena. Na področju matematike zavzema mesta od 151. do 200. Za primerjavo: Univerza v Varšavi sodi v skupino od 76. do 100. mesta, Karlova univerza v Pragi od 151. do 200., Jagelonska univerza od 301. do 400., Univerza v Zagrebu pa od 401. do 500. mesta. Na področju fizike je ljubljanska

univerza prav tako visoko, na mestih od 151. do 200., Karlova univerza v Pragi na 101.–150. mestu, Univerza v Varšavi na 51.–75., Jagelonska univerza v Krakovu na 301.–400., Univerza v Zagrebu pa na 401.–500. mestu. UL se zelo dobro odreže tudi na področju živilske tehnologije, kjer zaseda 151.–200. mesto.

Na področju strojništva, ki se tiče Fakultete za strojništvo UL, je bila UL v letih 2017 in 2018 na odličnem 151.–200. mestu, v letih 2019 in 2020 pa na še vedno zelo dobrem 201.–300. mestu. Elektrotehnika na UL je bila leta 2017 na 301.–400. mestu, leta 2018 na 401.–500. mestu, v letih 2019 in 2020 pa ni bila več uvrščena med 500 najboljših univerz na področju elektrotehnike.

Med področji UL, uvrščenimi med prvih 500 na šanghajski lestvici, so še biotehnologija na 301.–400. mestu ter računalništvo in kemija na 401.–500. mestu.

Navečena uvrstitev univerze kot celote ter po posameznih področjih na šanghajski lestvici kaže skrb vzbujajoče nazadovanje UL v zadnjih štirih letih. Hkrati pa razveseljujejo odlične uvrstitve na posameznih področjih, kot so matematika, fizika, strojništvo ter živilska tehnologija. Oboje napeljuje na misel, da je čas za

razmislek o ukrepih za izboljšanje kvalitete raziskovalnega dela na UL ter za postavljanje prioritet, ki bi nam pomagale zaustaviti negativni trend in priti na raven vodilnih univerz v srednji Evropi ter v bivših socialističnih državah, ki so sedaj članice EU. Pri tem bi lahko za začetek poiskali pomoč sodelavcev že omenjenih fakultet, ki po kvaliteti raziskovalnih rezultatov presegajo povprečje. Šanghajska lestvica ni prilagojena področjem humanistike, umetnosti in še kakšnemu, ki ga goji UL, zato na teh področjih ne moremo delati korektnih zaključkov.

Glede možnih ukrepov za izboljšanje znanstvene odličnosti UL in upoštevanja odličnosti kot temeljne vrednote bi med drugim lahko navedli zvišanje kriterijev za izvolitve profesorjev na mednarodni nivo, ki ne vključuje zbiranja točk za vse, kar pade od človeka, pač pa upoštevanje le nekaj ključnih kriterijev, ki so uveljavljeni na dobrih univerzah v tujini in so tudi povsem specifični po posameznih področjih. Pa vpeljavo pravih mednarodnih razpisov za profesorska mesta, ki so zdaj v precejni meri le navidezno mednarodni.

Zapisano ni uradno mnenje ustanove, na kateri je avtor zaposlen.

DDR. ALEŠ IGLIČ